

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocata Corolevschi Maria în numele inculpatului Chetrari Ghenadie, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

Chetrari XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în satul XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 13.08.2021 până la 23.08.2022;

Instanța de apel de la 22.09.2022 până la 18.10.2022;

Instanța de recurs ordinar de la 24.01.2023 până la 29.03.2023.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 23 august 2022, Chetrari Ghenadie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Chetrari Ghenadie la 11 mai 2021, în jurul orelor 20:40, conștientizând că a consumat alcool, și respectiv, se află în stare de ebrietate alcoolică, acționând în mod intenționat, dânduși seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct.14 lit.a) din Regulamentul Circulației Rutiere, fiind privat prin Sentința Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 05 martie 2021 de dreptul de a conduce mijloace de transport, a urcat la volanul tractorului de model " XXXXX" neînmatriculat în modul corespunzător și efectuând deplasarea cu spatele pe una din străzile s. XXXXX, a fost stopat de către agentul de patrulare al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Topală Andrian, și ignorând cerințele agentului de patrulare, și-a continuat deplasarea, parcând tractorul în propria gospodărie.

Ulterior, Chetrari Ghenadie fiind supus testării alcoolscopice, efectuată cu aparatul de model "DRAGER 8510 RO", s-a constatat că, cantitatea vaporilor de alcool în aerul expirat de el constituie 1,01 mg/l, care potrivit art.134¹² alin.(3) Cod Penal, se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către avocatul Fencovschi Eugeniu în numele inculpatului Chetrari Ghenadie, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului declarat, apărarea a menționat că inculpatul nu a comis infracțiunea incriminată, or, prima instanță a omis să argumenteze divergențele din materialul probator, și anume, divergențele în declarațiile martorilor Lazarenco Eduard și Topalo Andrian (ambii agenți constatatori din cadrul INP), în special faptul că Lazarenco Eduard, fiind audiat în ședința de judecată a declarat că "după ce a observat un tractor pe drumul public, a conectat girofarul pentru a stopa mijlocul de transport, însă acesta (Chetrari Ghenadie) nu a stopat tractorul continuând mișcarea". Însă martorul Topalo Andrian a declarat că "după conectarea girofarului șoferul (Chetrari Ghenadie) a stopat imediat, pe acostamentul drumului".

Suplimentar, a susținut că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate la materialele cauzei, ca urmare, greșit a constatat vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2022 a fost respins, ca nefondat, apelul declarat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a statuat că prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Chetrari Ghenadie încadrarea juridică corespunzătoare, conform prevederilor art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse echitabile.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Corolevschi Maria, prin care, invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea solicitărilor sale, apărarea, indicând motive similare celor invocate în cererea de apel declarată de către avocatul Fencovschi Eugeniu în numele inculpatului, a relatat că instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor din apel, astfel pripit a ajuns la concluzia privind vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă, că titularul

acestui invocă în calitate de temeiuri pentru casarea hotărârilor instanțelor de fond art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, iar motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, acesta fiind clar.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Drept urmare, cu referire la criticile invocate de avocat precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, deoarece, verificând minuțios decizia recurată în raport cu argumentele invocate în apel, se atestă că apărarea a primit răspuns la argumentele înaintate, iar simplul dezacord al titularului cererii de recurs cu soluția pronunțată în speță, nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat. Mai mult, în conținutul recursului nu au fost descrise care anume din motivele apelului nu au fost luate în considerație la judecarea cauzei.

În acest sens, instanța de recurs ordinar menționează, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Subsecvent, reieșind din esența alegațiilor invocate de către recurent, Colegiul penal reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor. Or, acesta face o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate de către instanțele de fond nu confirmă vinovăția inculpatului Chetrari Ghenadie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de

art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către partea apărării, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În șirul de idei redate, Colegiul penal atestă că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinenței, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind menținerea sentinței primei instanțe.

Contrar argumentelor apărării prin care se invocă faptul că instanțele de fond și-au fundamentat soluția în baza declarațiilor martorilor Lazarencu Eduard și Topalo Andrian (ambii agenți constatatori din cadrul INP), ignorând probele prezentate de către partea apărării, Colegiul penal conchide că instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului Chetrari Ghenadie, așa cum susține apărarea, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpatului.

Totodată, apărarea consideră că instanța de apel, a adoptat o soluție insuficient motivată, însă Colegiul penal relevă că nu s-a stabilit presupusa eroare de drept

invocată de către recurent, or, din conținutul deciziei recurate rezultă în mod clar raționamentele care au fundamentat soluția instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei instanțe privind condamnarea inculpatului Chetrari Ghenadie în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la pedeapsă de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Subsidiar, Colegiul penal stabilește, că în speță, nu a fost comisă nici o eroare gravă de fapt, așa precum se susține de către apărare, or, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, dar discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs nu a stabilit în speță existența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cu referire la argumentele recurentului cu privire la existența în cauza examinată a erorii de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Ține a se menționa că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit materialelor cauzei, de către prima instanță, inculpatul Chetrari Ghenadie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport*", soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

La examinarea cauzei, instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a stabilit situația de fapt și a încadrat acțiunile reținute în privința inculpatului Chetrari Ghenadie în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, or, prima instanță a dat o apreciere corectă probatoriului administrat în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității.

În acest context, Colegiul penal analizând materialele cauzei în raport cu argumentele invocate de către recurent, conchide că instanța de apel, menținând soluția primei instanțe, la judecarea apelului a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în mod întemeiat a ajuns la concluzia corectitudinii încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Chetrari Ghenadie, astfel corect concluzionând că în

acțiunile acestuia sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, motivându-și temeinic soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 4. al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, deoarece soluția instanței de apel este pe deplin conformă circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

Totodată, în concepția Curții Europene, art. 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (*cauza Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kosser v. Franța, nr. 38748/97 din 9 martie 1999*).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că în speță nu a fost constatată existența erorii de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, întrucât asemenea eroare în speță nu a fost comisă.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocata Corolevschi Maria în numele inculpatului Chetrari Ghenadie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui *Chetrari XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este semnată la **30 martie 2023** și pronunțată la **13 aprilie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana